

Zápis z jednání

Jednání Strategické pracovní skupiny “Zdravé město” pro přípravu Strategického plánu rozvoje města Ostravy 2017-2023

Místo konání: ZOO Ostrava

Datum a čas: čtvrtek 19. 9. 2016, 14:00 - 16:00

Účast: dle prezenční listiny

Úvod, přivítání (K. Šebestová)

D. Konczynna prezentoval proces tvorby strategického plánu, aktuální stav přípravy a plánované aktivity. Představil fajnOViny, popsal základní informace v prioritách Metropole regionu, Bohatství v lidech a Zdravé město. Vkládání projektů prostřednictvím fajnového formuláře dostupného na

www.fajnOVA.cz/fajnovy-projekt nebo excelového formuláře.

R. Misiaček (zástupce Raddit Consulting s.r.o.) představil nutný proces SEA (vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí) pro SPRM, cíle procedury a jeho hlavní kroky. Jako klíčové uvedl zapojení veřejnosti – i v rámci této procedury bude mít veřejnost možnost zapojit se do přípravy SPRM, procedura nebude splňovat jen obvyklé postupy, ale i nadstandardní přístupy k možnostem zapojení veřejnosti.

Rozdělení členů PS do dvou skupin: A, B

Skupina A)

P. Jančík, VŠB-TU:

Ovzduší je stále významným problémem na Ostravsku, účinným nástrojem na zlepšení jeho kvality je vysazování funkční zeleně, prioritně zachovávat současnou vzrostlou zeď, např. Sad M.Horákové.

V. Dobeš, odbor životního prostředí MMO:

Zeleň v zimě nedokáže natolik pohlcovat prach. Je třeba zvážit druhy vysazované zeleně, ne všechny druhy se hodí do města, jsou druhy dřevin, které jsou vhodnější do městské výstavby (např. nevhodná zeď na Prokešově nám. porušuje povrch). Je nutné při přípravě vyhodnotit vhodnost druhů dřevin. Zvažovat i místa, kam se sází. OŽP má pasportizaci k údržbě zeleně. Účinným řešením je ke každému projektu přizvat dendrologa.

K. Belda, OZO Ostrava:

Není tu odborná firma pro údržbu zeleně, firmy vítězí na základě ceny bez odbornosti. Nutný odborný přístup k údržbě zeleně. Vymáhat údržbu po vlastnících – garantovat odbornost a údržbu.

Zápis z jednání

P. Jančík, VŠB-TU:

Existují firmy, které mohou ošetřit lezeckou technikou stromy. Nemusí docházet ke kácení stromů, je možnost řešit problémy šetrně.

I. Hařovský, Ekova Electric a.s.:

Počet obyvatel v Ostravě souvisí i s problematikou ovzduší. Překvapuje ho, proč se již ovzduší tolik neřeší. Je třeba všechny kroky řešit koncepčně, např. nesystémovým krokem je plán zdarma 3 hod. parkování v centru.

Při vysazování zeleně by měli být přítomni i odborníci přes dopravu, aby např. zeleň nebránila výhledu.

H. Miturová, Zdravotní ústav:

Zlepšení stavu ovzduší je poslední letech patrné a doložitelné čísly.

P. Jančík, VŠB-TU:

Nesouhlasí s významným zlepšením ovzduší.

E. Dzimasová-Schwarzová, Komise pro strategický rozvoj:

Potlačme problém ovzduší a nahradíme jej zlepšením ŽP, pro zlepšení PR Ostravy.

Nepreferuje počet obyvatel, ale kvalitní životní prostor pro lidi. Je třeba říct si, zda je vůle zlepšení ŽP vč. případné represe.

Cyklisté se necítí bezpečně a komfortně na cyklostezkách v Ostravě, nevhodné pruhy na cestách. Cyklostezky neplní funkci dopravy. Podpora nemotorové dopravy.

P. Jančík, VŠB-TU:

Podpora drážní dopravy v rámci dopravy v Ostravě.

Cyklodoprava mezi částmi Ostravy, vytvořit koncepci rozvoje cyklodopravy.

V SUMPu chybí vazby na změny kvality ovzduší.

V. Dobeš, odbor životního prostředí MMO:

Nízkoemisní zóna vs. parkování v centru - nesystémové

I. Hařovský, Ekova Electric a.s.:

Více využití vodních prvků ve městě

P. Konečný, OVAK:

Vodní prvky i ve smyslu sociálního. Vodní prvky by se měly systematicky objevovat v rámci veřejného prostoru. Např. v Bělském lese chystají pítko, fontány a zavlažovací brány. Dále navrhuje obnovení vodních toků. v organismu města.

P. Jančík, VŠB-TU:

Zvažuje, zda je možné, aby se voda přivedla kanálem blíže k lidem – nové vodní hospodářství v centru. Je špatná koordinace městské a příměstské hromadné dopravy. Navrhuje jeden dopravní systém i v rámci okolí.

Zápis z jednání

I. Hařovský, Ekova Electric a.s.:

Plán cyklostezek je, ale nejsou finance na jejich realizaci. Ze strany města chybí vstřícnost např. ve směru k polským iniciativám na podporu vodní dopravy.

P. Jančík, VŠB-TU:

Jak bude město postupovat ve vztahu k DOV? Neposouvá město své centrum do DOV? Jakou dopravou se propojí centrum s DOV?

Dostál, MMO:

Do DOV se přirozeně rozšiřuje centrum, historické jádro ale zůstává stále stejné. Možnosti, jak propojit historické jádro s DOV nastínila např. letošní letní škola architektury v Ostravě

M. Krejčí, cyklokoordinátor:

Na propojení se pracuje v rámci pěší a cyklo. Dále je v plánu lanovka a trolejbusová trať v rámci MHD. Zvážit realizaci vyhrazených pruhů pro MHD. Vybrané úseky silnic zklidnit (bulvár).

P. Jančík, VŠB-TU:

Realizací prodloužené Rudné a Severního spoje se může stát Poruba rezidenční čtvrtí a umožní zklidnění Opavské ul.

I. Hařovský, Ekova Electric a.s.:

Navrhoval trolejbus na Masarykově nám. pro oživení centra.

Lidé už mají obchodní příležitosti i v okrajových částech města, do centra je běžný obchod nepřiláká.

E. Dzimasová-Schwarzová, Komise pro strategický rozvoj:

Líbí se jí podpora specifického maloobchodu v centru.

M. Krejčí, cyklokoordinátor:

Centrum zatraaktivní specifické akce typu Rio park.

P. Jančík, VŠB-TU:

Navrhuje klasické městské tržiště.

K. Belda, OZO Ostrava:

Využít OC Karolina, tzn. přítomnost lidí v Karolině využít a odstranit bariéry příchodu do centra, prodloužit pěší zónu.

I. Hařovský, Ekova Electric a.s.:

Důlní vody – MSK hledá investora.

P. Řihák, Vysloužil architekti:

Parkoviště P+G u Karoliny, u Magistrátu....., v centru města nechat zpoplatněná parkoviště.

Zápis z jednání

H. Miturová, Zdravotní ústav:

Není systém pro odstraňování psích výkalů. Není dostatečná represe, není dostatečné hlídání.

Skupina B)

K. Šebestová

- úklid, údržba, udržování toho, co se vytvoří, vyšší kontrola kvality prací veřejných služeb

R. Misaček

- kvalita veřejného prostoru má vliv na dva aspekty: 1) chování obyvatel, 2) koncentraci škodlivin v ovzduší, prašnost

T. Aubrechtová

- omezení a likvidace černých skládek, zvýšení frekvence umístění velkoobjemových kontejnerů

A. Triandafilu

- důraz na environmentální výchovu, odpovědnost obyvatel k prostředí, kde žijí – doplnit do návrhů konkrétních řešení

R. Sandri

- udržitelnost budov i z pohledu jejich dlouhodobé údržby a vzhledu – materiály, architektonické řešení

K. Šebestová

- na úrovni obvodů podpora nákupu čistících strojů, zároveň to již bylo možné v rámci nevázaných finančních prostředků poskytnutých obvodům, ale jejich priority byly často jinde

R. Misaček

- RSK projednává návrhy na národní dotační tituly – je návrh na titul na pořízení čistících strojů

R. Sandri

- budovat odpovědnost soukromých vlastníků k veřejnému prostoru – domovníci, podnikatelé, zahrádky

K. Šebestová

- budovat povědomí o tom, že veřejný prostor a jeho čistota je společná priorita obyvatel města

T. Aubrechtová

- propojenost města – propojení projektů s okolím, neoddělovat od kontextu, protože se narušují funkce; dotační pobídka MMR – možnost studie v oblasti veřejného prostoru

Zápis z jednání

P. Řihák

- stavební předpisy nepodporují zahušťování města - proto má např. Praha zvláštní stavební předpisy,
existuje cesta výjimky – Ostravské stavební předpisy, případně ovlivnit projednávání národních stavebních předpisů (v rámci Komory architektů), Ostrava má specifikum – relativně levné pozemky v centru

A. Triandafilu

Stop stav „kradení“ zelených plochy ve městě – deviza města

T. Aubrechtová

- širší koncepce územního plánování – udržitelný rozvoj do cílů, etapizace, zachování zeleného
- drobná veřejná prostranství uvnitř města

A. Triandafilu

- využití vodních toků – naplánovat, jak využít řeky, a propojit tyto oblasti ve městě

P. Řihák

- ohraničení městských jader, aby suburbia neubírala energii
- měla by růst hodnota zelených pozemků tak, aby rostla potenciálně i hodnota dosud nezastavěných nezelených ploch
- jasné vymezení území, zjednodušení územního plánu, resp. koncepce, kterou obsahuje – zřejmá koncepce územního plánování, cíle, srozumitelná lidem

K. Šebestová

- pokud chce přijít investor, jsou pro ně výhodnější nezastavené plochy než zastavěné, dříve využívané

A. Triandafilu

neumožňovat zastavovat zelené plochy (zdražení „zeleného“ nebo odstranění ekologických zátěží centrálně, spolupráce město, kraj a stát)

K. Stračánek

- využití starých průmyslových zón

P. Řihák

- “plechové boudy” na okrajích města – zátěž pro dopravu (dojíždění za prací i volným časem) – mezi třemi jádry je stále dost prostoru k využití (zóny, bydlení), na rozdíl od Brna nebo Prahy Ostrava nemá dost energie na zahušťování zevnitř

K. Šebestová

- opatření k tomu, aby soukromí vlastníci udržovali budovy a prostory (hrozí až vyvlastnění – Skotsko)

Zápis z jednání

T. Aubrechtová

Aplikace na ohodnocení (like a dislike) veřejného prostoru v konkrétní lokalitě, upozornění směrem k majiteli ze strany MMO

J. Krčmář

Existuje vyhláška na kosení trávy – podobně by mohla existovat vyhláška pro udržování čistoty veřejných prostor

R. Misiaček

- vyhláška je legislativně opřena o veřejné zdraví, je otázka, jak lze opřít udržování veřejného pořádku

T. Aubrechtová

- Třinec (Český Těšín) - komunikace s veřejností o řešení připomínek obyvatel, tlak veřejnosti

K. Šebestová

- grantové schéma na demolice – MMR výzva na veřejné budovy (ale za předpokladu infrastruktury na bydlení)

K. Stračánek

- daň z nemovitosti - nižší, pokud se o nemovitost starám

J. Krčmář

- betonové skelety – dostavění nebo likvidace – neprodloužení stavebního povolení - odstranění stavby nebo tlak na dostavbu/kolaudaci (finanční motivace)

K. Stračánek

- chybí bezbariérové bydlení

D. Minařík:

Zpětné využití rozdělených bytových jednotek – příprava kapacity pro sociální bydlení

P. Řihák

Multifunkční budovy – umožňuje přestavění směrem k jiné funkci

A. Triandafilu

Vymezit oblasti s kvalitním drahým bydlením, a se sociálním bydlením – musí vznikat oblasti, kde bydlení má svou cenu (aby se to investorovi vyplatilo) – to v Ostravě není a dlouho nebude

P. Řihák

Ostrava by měla umožnit rozvoj kvalitního bydlení – povzbuzení poptávky – lokalit pro atraktivní bydlení a mají zájem o kvalitní bydlení i návazné služby

Zápis z jednání

K. Šebestová

Město jako živý organismus, jaké funkce má vedení města určovat lokalitám

D. Konczynna

Město by mělo vyslat vzkazy - definice rozvojových území, definice konkrétních ploch, lukrativních ulic – kde by měla návazně růst i kvalita a cena bydlení

D. Minařík

vizualizace územního plánu – interpretace, kolik lidí se nad tím zamyslí, dokud jim nedám impuls nebo představu? – studentské projekty – komunikace příležitostí pro občany i lidi

P. Řihák

chybí mapa – která by umožňovala vytipovávat plochy na základě požadavků investorů/developerů – advise management

T. Aubrechtová

- nakládání s dešťovou vodou - jímání, zasakování, katalog drobných vodních toků v rámci Ostravy, kanály mohou vypadat jinak, míst estetickou funkci, zlepšovat klima, sdělit lidem, že tady voda jako zdroj je
- dotační titul na drobná zařízení na retenci vody v návaznosti adaptační strategii ČR, využití externích peněz (program LIFE, využít motivace MŽP řešit adaptaci – ESIF a národní dotační tituly, propojení s univerzitami)
- revitalizační efekt – které toky jsou nejnadhěji revitalizovatelné

K. Šebestová

- ekologické prvky při výstavbě veřejné infrastruktury (výsadba stromů v chodnících, budov)

P. Řihák

- manuál tvorby veřejného prostranství (způsob výsadby, revitalizace toků – zásady, principy – vzniká to v Brně, má to Praha) – koordinace z úrovně MMO
- zasakovací dlaždice na velkých parkovištích – je třeba důkladně probírat z veřejností – osvěta, příprava

R. Misaček

- specifika Ostravy – ovzduší v Ostravě, zátěže na očích

A. Triandafilu

- Ostrava bude v roce 2030 město, které bude splňovat limity
- Základní úkol SP – další „podružné“, na které máme vliv, je možné řešit jedině za předpokladu, že budeme mít společný baseline s jinými městy v oblasti ovzduší – bez toho nemůže Ostrava hrát funkci metropole regionu (leadera kraje)
- Spolupráce i s Polskem, městy, vojvodstvími

Zápis z jednání

R. Misiaček

- specifika Ostravy hledejme v tom, že jsme první, řešíme nejdéle, řešme dopravu apod.
- neměli bychom rezignovat ve SP na typy úkolů, které město nemůže samo vyřešit
- nezapomínejme na to, co ovlivnit přímo nemůžeme, ale musíme
- VŠB má specifický program na snižování hoření hald – hledat leadery, spolupracovat s Poláky

Společná diskuze v závěru:

P. Jančík, VŠB-TU:

Nutné propojit SPRM s existujícími strategiemi, např. se SUMP. V návrhové části SUMPu zcela chybí ochrana životního prostředí, navrhované varianty nezohledňují jejich vliv na ŽP.

M. Krejčí, cyklokoordinátor:

Udělat celkovou revizi všech koncepcí a strategií města.

T. Aubrechtová, OU:

Chybí akční plány koncepcí, priority, harmonogram, indikátory, zodpovědnosti.

P. Jančík, VŠB-TU:

Klíčové pro rozvoj vidí využití prostoru mezi DOV a centrem.

Členové pracovní skupiny chtějí být seznámeni s návrhem SPRM. V rámci projednání v procesu SEA bude navíc navrženo projednání v rámci pracovních skupin.

Prioritní náměty typových projektů/intervencí v rámci priority Zdravé město:

SKUPINA A+B)

- Funkční zeleň pro ochranu ovzduší (vzrostlá zeleň, revitalizace sadu M. Horákové, výsadba "městských druhů" stromů, zapojování dendrologů na městskou zeleň, vyšší odbornost při údržbě zeleně)
- Zvýšit kvalitu cyklostezek a pěších tras (šířka, kvalita, oddělení od silnice, atd.)
- Více využívat vodní prvky (pítka, fontány, zavlažovací brány, ...; periferie - poldry, obnovení vodních toků)
- Rozvoj historického jádra (specifické obchody, finanční podpora podnikatelům, tržnice, "ostravské kolo" po vzoru londýnského, definice centra, prodloužení pěší zóny 28. října směrem k Librexu, omezit dopravu na Českobratrské)
- Zvýšení priority hromadné a kolejové dopravy (vyčlenění bus-pruhů, optimalizace veřejné městské a příměstské dopravy)
- Úklid/údržba veřejných prostranství (zvýšení kontroly, zlepšení řízení)

Zápis z jednání

- Důraz na environmentální výchovu, odpovědnost obyvatel k prostředí, kde žijí
- Rekultivace a regenerace plánovat současně s propojováním funkcí (dotace MMR na funkce územního plánu)
- Stavební předpisy přizpůsobit zahušťování (podpořit Komorou architektů nebo specifikovat pro Ostravu)
- Zvýšit hodnotu zelených ploch, motivovat k využívání nevyužitých ploch (zdražit zelené plochy, využít národní zdroje a tlačit na využívání brownfieldů)
- Vysvětlit/zjasnit/zesrozumitelnit územní plán (etapizace, zjednodušení komunikační vrstvy územního plánu)
- Nakládání s dešťovou vodou jako se zdrojem (jímání, zasakování, drobná zařízení a la kompostéry, katalogizace malých vodních toků, program LIFE)
- splnění zákonných limitů (národní, krajský i ostravský úkol, Ostrava jako lídr v rychlých účinných opatřeních, tvorba koncepce, včetně spolupráce s Polskem)

Zpracovali:

Ondřej Dostál, statutární město Ostrava

Jana Krátká, statutární město Ostrava

Eva Štefková, RPIC-ViP s.r.o.

Daniel Konczynski, BeePartner a.s.

V Ostravě dne 19. září 2016